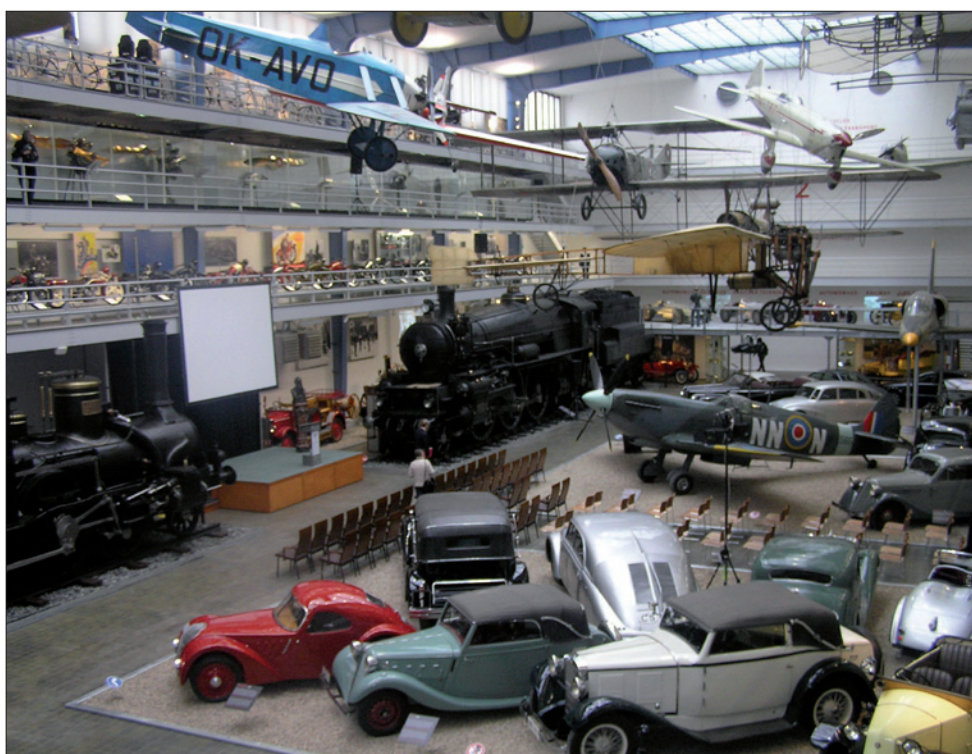

Národní technické muzeum se znovu otevřelo veřejnosti

Rekonstrukce muzea

Po čtyřech letech naprostého uzavření hlavní budovy na Letné uvítalo muzeum své první návštěvníky 16. února 2011. Problémy s přestavbou budovy nedovolily reflektovat datum 100 let

bušky. Jeho projekt oborového muzea respektovali architekti Němec a Žilka, kteří se stali projektanty rekonstrukce pozdně funkcionalistické budovy muzea. Nyní se mohou návštěvníci podívat do expozic ve výstavních sálech projektovaných Babuškou, z nichž ne všechny

Obr. 1. Dopravní hala nově vybavená nejzajímavějšími exponáty ze sbírky dopravních prostředků v den znovuotevření, s pódiem pro řečníky a sezením pro čestné hosty

od ustavení muzea v roce 1908 ani sté výročí jeho prvního představení sbírek v roce 1910. Datum znovuotevření bylo tedy zvoleno na počest 180. výročí narození významného mecenáše a stavitelce, architekta Josefa Hlávky. Náročná stavební rekonstrukce budovy trvala 1621 dnů a dosud probíhá její třetí stavební etapa, která se týká podzemí, úprav prostor unikátního uhelného dolu a přípravy prostoru pro expozici metalurgie. Také byly právě dokončeny kvalitněji vybavené prostory knihovny a jejího depozitáře pro statisíce odborných knih a časopisů. Poprvé za existenci muzea jsou všechny interiéry budovy zpřístupněny návštěvníkům, a to podle původního projektu Ing. arch. Milana Ba-

Obr. 2. V expozici Doprava je umístěn přehlídkový vůz Mercedes Benz 770 z roku 1939, který byl po roce 1945 do současné podoby překapotován v karosárně Sodomka ve Vysokém Mýtě

Obr. 3. Exponáty navozující atmosféru doby vystavených automobilů, oblíbený kotoučový magnetofon Sonet Duo a dvouoká zrcadlovka zde prezentují 50. léta 20. století

Obr. 4. Originální daguerrotypické kamery vystavené ve „skleněném“ fotografickém ateliéru

byly dosud přístupné v plném rozsahu.

Na expoziční ploše pět a půl tisíce metrů čtverečních doposud otevřených expozic je k vidění více než pět tisíc exponátů. Do roku 2013 budou ještě připraveny další tři nové expozice, na jejichž realizaci se nyní nedostávaly finanční prostředky. Nově upravená vstupní hala s oválným informačním centrem a pokladnou je velkoryse koncipovaný prostor, ze kterého je možné sejít do nově upravené dopravní haly nebo zvolit jednu z dalších čtyř expozic.

Obr. 5. Fontánu z expozice skla na výstavě Expo 58 v Bruselu do NTM darovala její autorka Dana Hlobilová roku 2005; v roce 2009 byla kompletně restaurována a uvedena do funkčního stavu; je umístěna v respiriu třetího patra (vpravo J. Pauly, kurátorka sbírek technického designu NTM Praha během výkladu o historii tohoto reprezentativního exponátu)

Renovovaná dopravní hala

V dopravní hale, kde byly modernizovány ochozy vybavené novými velkoplošnými vitrinami, jsou rovněž nově vystavena „highlights“ letadla, automobily, motocykly a další dopravní prostředky. Většina z nich se již uplatnila v předešlé instalaci, nyní jsou přehledněji uspořádány a doplněny novými cennými exponáty

Obr. 6. Plamencová oblouková lampa, patent Očenášek, přelom 19. a 20. století, výrobce neznámý

a dvěma lokomotivami se salonním vagonem prezidenta T. G. Masaryka, do kterého lze nahlédnout z historické makety peronu. Nově je do parteru haly vestavěna kovová výstavní plošina, na které budou kurátoři předvádět krátkodobější výstavy z dopravní techniky. Projekt tohoto řešení haly připravili architekti Marcela

Steinbachová a Martin Rusina podle scénáře autorů Petra Kožíška, Arnošta Nezmeškala, Michala Plavce, Jiřího Střechy a Tomáše Kučery.

Výstavní prostor a nový skleněný fotoateliér

Ze vstupní haly je možné nahlédnout do výstavního sálu, kde probíhá výstava Brno v Praze. Jejím prostřednictvím představuje výběr ze svých sbírek partnerské Technické muzeum v Brně. Vedlejší prostor je zaplněn zcela novou expozicí nazvanou Fotografický ateliér. Tento prostor vyprojektoval arch. Petr Bouřil pod-

Obr. 7. Stolní kubistické svítidlo, návrh arch. Josef Chochol pro Artěl z roku 1911; ve firmě Franta Anýž byly vyrobeny čtyři kusy, z nichž jeden se ocitl ve sbírce muzea; svítidlo bylo zcela zničené, ale podařilo se je zrestaurovat do původní podoby díky kurátorce sbírky, která je poznala v Dílenské knize firmy Franta Anýž

le záměru vedoucího kurátora Petra Klimenta. Zde vytvořený reálný „skleněný“ ateliér z přelomu 19. a 20. století je obklopen přehlídkou originálních a vzácných daguerrotypických přístrojů a snímků z 19. století, které byly předchůdci fotografických kamer. Je zde počítáno také s aktivitami návštěvníků.

Nová expozice historie tiskařství

O patro výše je k nahlédnutí velkorysá expozice Tiskařství, kterou její autoři Jana Vranková, Olga Frídllová a Pavel Polreich vytvořili ve spolupráci s architektem Kryštofem Štulcem. Celý prostor je koncipován jako reálná tiskárna s přehlídkou starých a funkčních tiskař-

ských lisů, sázecích strojů a kotoučové rotačky MAN. Je zde vytvořen také prostor tvůrčí dílny, kde si mohou zájemci z řad návštěvníků zkusit sami vytvořit tiskoviny. Druhý výstavní sál v tomto patře je dosud uzavřen, zde bude do dvou let instalována expozice Technika v domácnosti.

Obr. 8. Střední část expozice Architektury, stavitelství a designu s tzv. náměstím – secesním a kubistickým; v secesním je zavěšena plamencová oblouková lampa, ve středu kubistické části stojí kubistický sloup s lucernou od arch. Emila Králíčka z roku 1912

Obr. 9. Velká prosklená vitrina – výkladec s úzkým výběrem svítidel: závěsná funkcionalistická svítidla a stolní svítidla od českých výrobců: firem Franta Anýž, L. Beitler, F. Křížík, Napako Praha a dalších

Obr. 10. Oblouková lampa s proudovou a napětovou regulací, přelom 19. a 20. století, výrobce neznámý; je zavěšena v části Stavitelství 19. století, expozice Architektury, stavitelství a designu

Podivuhodná expozice astronomie

K další nově koncipované expozici Astronomie je třeba vystoupat opět o patro výš. Tato velmi atraktivně instalovaná expozice v potměném prostoru je vytvořena podle scénáře vedoucího kurátora Antonína Švejdy a realizována podle projektu architekta Romana Brychty a jeho kolegů ze společnosti Projektil architekti. Již úvodní pohled na skutečného meteoritu návštěvníka naladí k putování dějinami astronomie, lemovanému vzácnými středověkými astronomickými, měřicími a navigačními pomůckami a přístroji. Přehlídka je doplněna krátkými audiovizuálními historickými výklady.

Architektura, stavitelství a design světelných objektů

Pak k prohlídce ještě zbývá třetí patro, jež je vůbec poprvé v dějinách budovy návštěvníkům zpřístupněno. Lze tam vystou-

pat po jednou ze dvou schodišť. Již cestou zájemce uvítá zurčení vody z rekonstruované vodní fontány. Ta byla nainstalována v expozici skla na světové výstavě Expo 58 v Bruselu. Muzeu ji před pěti lety darovala její autorka akad. malířka Dana Hlobilová jako naprostou trosku a jen díky finančním prostředkům ministerstva kul-

Obr. 11. Ukázková pracovní architekta přibližně z roku 1930 (pracovní stůl z pozůstalosti arch. A. Benše) je umístěna v expozici Architektura, stavitelství a design

tury byla fontána kompletně restaurována do původní podoby. V respiriu muzea je osvěžující dominantou k budoucí malé kavárně a zároveň úvodním exponátem poslední nové expozice Architektura, stavitelství a design. Vystavenými předměty zde jsou původní modely, plány, skici a výkresy, doplněné dobovými sochami, reliéfy a vybraným mobiliářem z pracoven ar-

chitektů v rozmezí let 1860 až 1970. Podle scénáře autorů Petra Krajčího, Karla Ksandra, Johannu Pauly a Vladislavy Valchářové vypracoval projekt architekt David Vávra. Prostor výstavního sálu rozdělil na část galerijní s architektonickými modely, dobově koncipovaný prostor secesní a kubistický, dvě pracovní architekta a odpočinkový prostor s výkladní skříni osvětlovacích těles. Celá expozice je doplněna dobovými svítidly z muzejních sbírek, obloukovou lampou, závěsnou petrolejovou lampou, funkcionalistickým lustrem, dobovým světelným reklamním panelem, autorským závěsným světelným objektem z ručně tvarovaných skleněných vláken od René Roubíčka. Ve velkém výkladci je umístěn velmi úzký výběr nejzajímavějších a nejcennějších kousků ze sbírky svítidel muzea.

Ostatní prostory NTM

V prvním podzemním podlaží je další velký výstavní prostor, kde je v současnosti výstava Vojenského historického ústavu Praha s námětem Technika 20. století ve sbírkách VHÚ. Je možné obdivovat vybrané kousky vojenské techniky. Bohužel se návštěvník ještě nemůže osvěžit v přílehlé restauraci, která dosud není otevřena. Zde je také ve vitrínách přehled odborných publikací napsaných autory – kurátory muzea, které budou ke koupi v připravovaném muzejním obchodě.

Tímto malým přehledem skvostů technických sbírek všechny srdečně zve na prohlídku muzea jeho seniorkurátorka Johanna Pauly.

Foto: Ing. Jana Kotková

SEZNAM INZERCE

ABF, a. s.	26	Microdis Electronics s. r. o.	47
Apollo LED s. r. o.	51	NECO s. r. o.	7
Ekolamp s. r. o.	40	OSRAM Česká republika s. r. o.	3 OČ, 11
ELCOM, s. r. o. Prešov	23	OSMONT, s. r. o.	37
ELEKTRO - LUMEN s. r. o.	20	Philips Lighting ČR s. r. o.	4 OČ, 49
ELEKTROSVIT Svatobořice, a. s.	31	SEAK - Ing. Jozef Sedlák	19
ELKO EP, s. r. o.	13	SEC s. r. o.	35
EN - CENTRUM s. r. o.	15	SCHÄFER a SÝKORA, s. r. o.	2 OČ, 31
Etna spol. s r. o.	9	SCHMACHTL CZ, spol. s r. o.	25
Fagerhults Lighting Systems	6	Siteco Lighting spol. s r. o.	10 OČ, 1
FCC Public, s. r. o.	6, 57	Terinvest, spol. s r. o.	14
Jaroslav Blahuta - elektro	41	Veletrhy Brno, a. s.	29
LIC technika, s. r. o.	27	Zumtobel Lighting s. r. o.	33
LUXART, s. r. o.	43		